

5.11.2023

חידושים והתפתחויות בתחום האנרגיה הליך תחרותי למתקני אגירה שיחוברו לקו מתח עליון יניב בירנבאום¹

לקוחות יקרים,

לצד ימי הלחימה הקשים והמציאות המורכבת, מליאת רשות החשמל אישרה ביום 2.11.2023 את ההליך התחרותי הראשון למתקני אגירה גדולים (במתח עליון) – ["הליך תחרותי מס' 1 לקביעת תעריף זמינות למתקני אגירה המתחברים או משתלבים ברשת המתח העליון"](#).

המתקנים יוקמו בשלושה אזורים בארץ: איזור הערבה, חבל תקומה (נגב מערבי), והצפון. באזורים אלו קיים גודש ברשת החשמל לצד פוטנציאל משמעותי להקמת מתקני יצור באנרגיה מתחדשת.

ההליך התחרותי המדובר מקודם מזה זמן רב, כאשר **עשרות ישובים חקלאיים ויזמים ממתנינים בשנתיים האחרונות לפרסומו** והוא נעשה בהמשך לשימוע שפרסמה רשות החשמל בחודש יוני השנה.

"מתקן לאגירת אנרגיה" הינו מיתקן המאפשר להמיר אנרגיה חשמלית לאנרגיה הניתנת לאחסון, וכן לאחסן את האנרגיה ולהמירה בחזרה לאנרגיה חשמלית.

מתקני האגירה מהווים חלק מתכנית פיתוח מקיפה המשלבת פיתוח ייצור (כולל אגירה) הולכה והשנאה במטרה לעמוד ביעדי האנרגיה כפי שהותוו ע"י הממשלה ובמטרה לאפשר הזרמת אנרגיה מתחדשת לאזורי ביקוש.

¹ יניב בירנבאום, עו"ד שותף ומנהל תחום נדל"ן התיישבותי, תכנון ובניה ואנרגיה במשרד קנולר, ישינובסקי, קינן ושות' המתמחה בייצוג יזמים, קיבוצים ומושבים לרבות ייעוץ וייצוג בעניין מיזמי אנרגיה שונים בקרקעות התיישבות, רשויות התכנון ורשות מקרקעי ישראל.

יובהר, כי אין במידע המפורט במסגרת מסמך זה כדי לשמש או להיחשב כייעוץ משפטי ו/או המלצה משפטית ו/או חוות דעת משפטית ו/או תחליף לייעוץ משפטי ותכנוני קונקרטי ואין להסתמך על המידע המפורט בו בכל צורה שהיא. יובהר כי כל פעולה שתעשה על פי המידע המוצג הינה על אחריות הקורא בלבד.

עיקרי הליך התחרותי

ההליך התחרותי קובע תנאים להגשת הצעות בהליך כלהלן:

1. **מיקום** - על המתקן להיות ממוקם במפת האזורים האפשריים להקמת מתקני אגירה – צפון, נגב מערבי וערבה (קישור למפה - כאן).
2. **בדיקה תכנונית מוקדמת** – אישור ועדה מחוזית או ות"ל ולפיה מיקום המתקן עומד בבדיקה תכנונית מוקדמת לחילופין, קיומה של תכנית מאושרת המאפשרת שילוב אגירה בהיקף המוגש בהליך.
3. **אי פגיעה בהספק קונבנציונאלי עתידי** – ככל שמיקום המתקן מתוכנן לתחום תכנית מתאר מאושרת לתחנת כוח מבוססת גז טבעי, הצהרה כי מקום המתקן לא יפגע בתכנון, בהקמה או בתפעול של פוטנציאל הפיתוח העתידי של תוספת ההספק הקונבנציונאלי.
4. **כשירות פלילית** – על מנת לקבל רישיון, על מבקש הרישיון לעמוד בתנאים הקבועים לכך בחוק משק החשמל ובתקנותיו.

הצעת המחיר במכרז

מציע יגיש הצעה אחת עבור מתקן אחד. מציע רשאי להגיש הצעה עבור אזור אחד, מספר הצעות עבור אזור אחד, או מספר הצעות עבור מספר אזורים. מספר הצעות על ידי מציע אחד יוגשו במעטפה אחת.

המציעים במכרז יגישו הצעתם שתכלול את הפרטים הבאים:

1. התעריף המוצע לזמינות אגירה באגורות לקו"ט.
2. קיבולת אגירה מוצעת.
3. הספק אגירה מוצע למתקן (מינימום הספק מותקן של 16 MW ולכל היותר 150 MW לכל מתקן).
4. נוסחת ההצמדה של המחיר המוצע.
5. המיקום ביחס אליו מוגשת הצעה.

בחירת זוכים

סקרי החיבור יבוצעו לאחר הגשת הצעות אך לפני ההכרזה על הזוכים, כך תגדל הוודאות למימוש ההספק הזוכה, צמצום חשיפת המציעים לסיכון הרשת ושיפור יכולתה של הרשות לאכוף את מגבלת ההספק לזוכה יחיד בצורה יעילה.

בחירת זוכים תבוצע בשלושה שלבים כלהלן:

- א. בשלב ראשון בכל אזור ידורגו ההצעות הזולות ביותר בהספק של בין 600 MW ל-800 MV.
- ב. בשלב שני הרשות תודיע למציעים שהצעותיהם נכללו בדירוג שנקבע בשלב הראשון לפנות למנהל המערכת תוך 14 ימים ממועד ההודעה בבקשה לביצוע סקרי חיבור. מנהל המערכת יבדוק את בקשות החיבור בהתאם לסדר הצעות המחיר הכללי כפי שיועבר ע"י הרשות.

ג. בשלב השלישי, הרשות תדרג בכל אזור בנפרד את ההצעות שקיבלו סקר חיבור חיובי ואת ההצעות שהוגבלו בלמעלה מ-25% מההספק המבוקש והמצייע עמד על הצעתו ותקבע מהו רף התעריף שעד אליו יוגדו ההצעות כזוכות בהתאם לשיקולי גובה התעריף והיקף האגירה הרצוי בכל אזור. הרשות תהיה רשאית לבחור בהיקפי אגירה שונים מהמומלץ על ידי מנהל המערכת בתכנית הפיתוח בהתאם לשיקול דעתה הבלעדי.

התעריף אשר ייקבע בהלך יהיה ייחודי לכל מתקן, בהתאם להצעה הזוכה לגבי אותו מתקן ולמשקולות ההצמדה שבה. התעריף ייקבע לכל הצעה זוכה בהתאם לתעריף הזמינות שהוגש באותה הצעה.

למצייע יחיד (בכל האזורים במצטבר) לא תוקצה מכסה של יותר מ-30% מסף ההספק הזוכה במסגרת ההליך או ביותר מ-300 מגה-וואט, לפי הגבוה מביניהם.

ערבויות

סכומי ערבות ההצעה וערבות ההקמה יחושבו בש"ח לקילו וואט שעה.

ערבות הצעה תעמוד בתוקף עד 60 יום לאחר המועד הקובע המשוער ולהבטחת המצייע בהצעתו עד להכרזתו כמועמד לזכייה והעמדת ערבות הקמה. במקרה של קבלת סקר חיבור המגביל את הספק המתקן המבוקש בלמעלה מ-25% מההספק המבוקש, הזוכה רשאי לוותר על זכויותיו לגבי אותו הספק ולבקש את השבת ערבות ההצעה.

במקרה שההספק בסקר החיבור נגרע ב-25% או פחות לעומת ההספק המבוקש כפי שנקבע בהודעת הזכייה, הזוכה יהיה מחויב לממש את זכויותו והרשות תשיב לו את החלק היחסי של ערבות ההצעה בהתאם להספק שנגרע.

ערבות ההקמה נועדה להבטיח את מימוש הקיבולת שהוקצתה בהליך למצייע הזוכה ובלוחות הזמנים שהוגדרו בהליך.

הסיכונים לאיחור בהקמת המתקנים בשל עיכוב מכל סוג שהוא, לרבות עיכוב שנגרם לכאורה על ידי רשויות המדינה, יחולו על הזוכים, והפיצוי המוסכם יחולט בכל מקרה של עיכוב, מכל סיבה שהיא.

לזוכים שמסיבות שונות לא הצליחו לסנכרן את המתקן עד המועד המחייב המרבי, עומדת אפשרות להארכת המועד עד 3 פעמים, בחמישה חודשים כל פעם, בתוספת ערבות.

הוראות נוספות להליך

הגבלת הספק המתקן – מצייע רשאי לכלול בהצעותיו אך ורק מתקנים שהספק כל אחד מהם אינו עולה על 150 MW.

תצורת חיבור המתקן – המתקן יחובר לרשת מתח עליון 161 ק"ו. המתקן יידרש להתחבר לתחמ"ש פרטית – חדשה או קיימת.

שילוב צרכים מערכתיים בתחמ"ש המתקן – במקרה שמנהל המערכת יפנה לזוכה בבקשה לשמור מקום לשנאים מערכתיים בתחמ"ש המתקן, זוכה אשר ייענה לבקשת מנהל המערכת כאמור, יהיה זכאי לתוספת של ארבעה חודשים למועד המחייב לסנכרון המתקן. הארכה זו תדחה בהתאם גם את המועד המחייב המירבי לסנכרון ואת תקופת הזכאות לתעריף. התפעול והאחריות על השנאים המערכתיים שישולבו בתחמ"ש תיעשה ע"י בעל רשיון ההלכה.

אפשרות להשתלב באסדרות אחרות בעתיד – הרשות תהיה רשאית לאפשר למתקנים שיוקמו להשתלב בעתיד, אף במהלך תקופת התעריף, באסדרות ושווקים נוספים שיפותחו, לרבות באסדרות לאספקת שירותי תדר, לפי שיקול דעתה הבלעדי.

הצמדות והגנות ריבית – כחלק מהצעת המחיר המציע יציין את משקלות ההצמדה לשערי חליפין לשתי תקופות.
1. ממועד הגדת ההצעות עד מועד הפעלה מסחרית. 2. ממועד הפעלה מסחרית. בתקופה הראשונה תעריף הזמינות שנקבע בהליך יוצמד למדד המחירים לצרכן. לאחר מועד הפעלה מסחרית, לא יהיה צמוד למדד המחירים לצרכן. הרשות מאפשרת שינוי של נוסחת ההצמדה בין שתי התקופות על מנת לאפשר למציעים להתאים את תעריף הזמינות להרכב התשומות של כל מתקן.

נקבע מנגנון של עדכון תעריף הזמינות בהתאם להשתנות ריבית הבסיס. מנגנון זה יחול עד למועד הפעלה מסחרית.

רישוי – יפורסם בחודשים הקרובים שימוע להתייחסות הציבור.

דרישות טכניות ממתקני האגירה – בהתאם לפרסום מסמך דרישות טכניות למתקני אגירה במתח עליון (כאן).

תחרות בין מציעים

לא תוקצה למציע יחיד מכסה של יותר מ-30% מסך ההספק הזוכה במסגרת ההליך או ביותר מ-300 מגה-וואט בכל האזורים במצטבר לפי הגבוה מביניהם.

גודל חיבור

על מנת לחסוך במשאבי רשת נקבע שגודל חיבור יקבע בהתאם למיקום המתקן כלהלן:

1. **מתקן האגירה משולב בחצר יצרן פוטו וולטאי** – גודל החיבור ייקבע כפונקציה של הספק המתקן הפוטו וולטאי ושל הספק מתקן האגירה.
2. **מתקן האגירה משולב בחצר יצרן שאינו בטכנולוגיה פוטו וולטאית** – גודל החיבור יהיה לפי ההספק המצרפי של מתקן הייצור ומתקן האגירה.
3. **מתקן אגירה משולב בחצר צרכן** – גודל החיבור של הצרכן יוגדל בגובה הספק מתקן האגירה.
4. **מתקן אגירה עצמאי** – גודל החיבור לא יפחת מההספק המותקן של מתקן האגירה.

לוחות זמנים

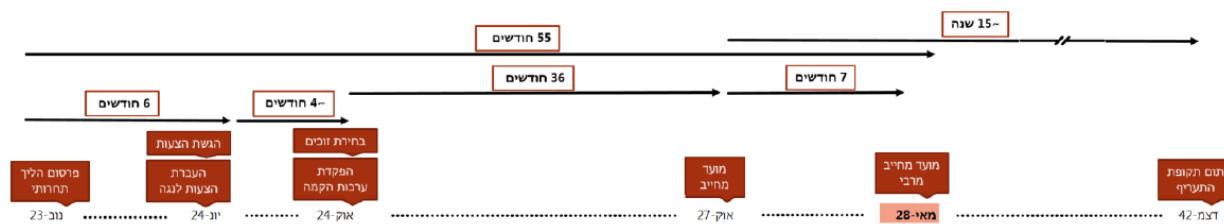
המועד האחרון להעברת שאלות הבהרה נקבע ליום 17.12.2023 בשעה 12:00.

מועד הגשת ההצעות נקבע ליום 16.6.2024 מהשעה 9:00 עד 16:00.

המועד האחרון להעברת בקשה לבחינת כשירות פלילית נקבע ליום 1.2.2024 מהשעה 9:00 עד השעה 16:00.

הממועד הקובע (משוער) נקבע ליום 13.10.2024. בתקופה שבין מועד הגשת ההצעות למועד הקובע המשוער צפויות להתקבל תוצאות סקרי החיבור, בחירה והכרזה על זוכים.

תרשים לוחות זמנים מוערך (מתוך מסמכי ההליך התחרותי)

קישור למסמכי ההליך - [כאן](#)

נשמח לעמוד לרשותכם בכל שאלה בעניין זה.

יניב בירנבאום, עו"ד

דוא"ל: yanivb@ek-lawyers.com

03-7611611 ; 050-7404042

ביחד ננצח!